

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Clara Et Praeclara Methodus Parandæ Eloquentiæ,
Secundùm Doctrinam & Præcepta Cypriani Soarii è
Societate Jesu, Ad Captum Et Praxim Faciliorem
Accommodata**

Worpitz, Georg

Coloniæ Agrippinæ, 1700

§. IX [i. e. VIII]. De Dissimilitudine.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68908](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68908)

similitudinem. Utrumque autem (tam symbolum, quam emblemam) potest habere lemma, seu inscriptionem, quæ rem declarat, ita P. Masenius. Hieroglyphicum est signum, internum animi sensum declarans, plerumque ex beneplacito hominum, non ex natura sua. Per talia signa Ægyptii sapientes olim suam doctrinam tradebant, nè vulgò fieret nota. Porro quantum apologorum sive fabularum notitia conducatur Oratori, argumento est, quod Themistocles Atheniensibus, ne Magistratus mutarent, persuasit fabella de vulpe muscis obsita. Quod item Agrippa plebem Romanam, cum in montem Aventinum secederet, in urbem revocavit narratione Apologi de membris humanis adversus stomachum conspirantibus; Demosthenes attentionem conciliavit apologo relato de iis, qui de Asini umbra contendebant. Itaque quod nec Legum, nec Magistratus, nec Oratoris auctoritas effecit, id fictitiæ narrationis blandimentum, seu pictura & imago veritatis præstitit. Ipsa Sacra Scriptura Judic. 9. fabellam habet de arboribus Regem petentibus.

§. IX. *De Dissimilitudine.*

Dissimilitudo est duarum vel plurium rerum Convenientia inter se, cum aliqua diversitate & disparitate explicata & expressa. Unde sicut species habet aliquid commune, in quo cum aliis convenit (quod genus dicitur) & aliquid in quo disconvenit (quod differentia

D

rentia

rentia dicitur) ita etiam dissimilitudo; nam
 præter similitudinem, seu convenientiam du-
 orum in aliqua ratione, seu re, dicit expressè
 diversitatem in alia ratione. Differt autem à
 specie, quia in oratione differentia speciei, seu
 disconvenientia solùm implicitè, tacitè, &
 occultè involvitur, aut supponitur; in dissi-
 militudine autem expressè, & apertè ipsis
 verbis adesse ostenditur. Ideo etiam adhi-
 beri debent particulae, quæ in Rudimentis
 vocantur adversativæ. v. g. At, verùm, sed
 secus, aliter. &c. Et hoc modo etiam dif-
 fert similitudo à genere; quia similitudo ex-
 primit convenientiam apertè, non item Ge-
 nus. Pariter etiam differt à similitudine dissi-
 militudo, quia dissimilitudo similitudinem
 solùm implicitè importat, ac quasi subintelli-
 git, non enim utitur particulis: *sicut, quemad-
 modum, ita, sic* &c. Elegans exemplum dat S.
 Ambrosius de Machabæis. Non sic illecebra
 sunt cantus sirenum, illi enim ad naufraga-
 gium trahunt, isti ad sacrificium; non sic cy-
 gnæa vox aures mulcet, cygni enim natura
 forte moriuntur, isti amore pietatis morie-
 bantur &c. Tale est illud: soles occidere,
 & redire possunt; nobis, cum semel occidit,
 nox una perpetuè dormienda. En dissimili-
 tudinem intermixtâ & implicitâ similitudine.
 Porro elegans est dissimilitudo, si prius ea-
 dem in re similitudo aperta (id est cum suis
 particulis, sicut, ita) præcesserit, & deinde
 in iisdem rebus, quas per similitudinem in-
 ter se contulimus, disconvenientia ostenda-
 tur.

tur. Exemplum esse potest ab homine & bruto desumptum. Ut animalia rationis expertia telo mortis occumbere sentimus, maturius aliqua, aliqua seriùs, ità Parcarum facto ac Libitinæ ferro subjacent, quotquot ratione præditæ sunt animantes, unus enim interitus est hominum ac jumentorum, & statutum est omnibus hominibus semel mori. Ea tamen in utrisque morientibus est diversitas: occumbunt illa, sed ut nil eorum supersit amplius, corpore putredinem & cineres subeunte; at verò hominis anima post cineres post fata agit superstes, consors aut felicis aut infelicis æternitatis.

§. X. De Contrariis.

Contraria sunt, quæ non possunt esse simul, sed unum expellit alterum per seipsum sine ullo alio medio, seu sine alterius ope, eò quòd *se invicem* non compatiantur in eodem subjecto. Voco autem hîc subjectum illud, in quo res manet, seu cui inhæret. Cùm verò dicitur quòd non possint esse simul: Intellige, quando sunt in summo, seu, ut Philosophi loquuntur in gradibus intensis; aliqualem enim amorem, & aliquale odium contra aliquem potest unus idemque habere respectu ejusdem, & in conclavi potest esse aliqualis calor, & aliquale frigus, aliquales tenebræ, & aliqualis lux eodem tempore.

Sunt autem quadruplicia Contraria: Adversa, Privantia, Relativa, Negantia: